

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 155/2025-40

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Mgr. Petrou Dražovou, PhD., advokátkou, Šafárikovo námestie 7, Bratislava, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I ČVS: ORP-236/SMV-B1-2022, postupu Okresnej prokuratúry Bratislava I sp. zn. 4 Pv 106/22/1101 a postupu a upovedomeniu Krajskej prokuratúry v Bratislave sp. zn. 1 Kpt 648/24/1100 z 10. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 15 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených čl. 2 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného riaditeľstva, postupom okresnej prokuratúry, ako aj postupom a upovedomením krajskej prokuratúry označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby jej ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľka vystupovala ako poškodená z titulu príbuzenstva s jej zosnulým synom [REDACTED] (ďalej len „poškodený“) v trestnom konaní vedenom pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona. Uznesením okresného riaditeľstva ČVS: ORP-236/SMV-B1-2022 zo 16. septembra 2023 bolo dané trestné stíhanie s poukazom na § 215 ods. 1 písm. b) a ods. 4 Trestného poriadku zastavené, pretože bolo nepochybné, že skutok nie je trestným činom a nebol dôvod na postúpenie veci. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, ktorá bola uznesením okresnej prokuratúry sp. zn. 4 Pv 106/22/1101 z 21. novembra 2023 podľa § 193 ods. 1

písm. c) Trestného poriadku zamietnutá. Následne sťažovateľka uplatnila žiadosť o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní podľa príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom konaní (ďalej len „príkaz“). Krajská prokuratúra zmienenú žiadosť odložila bez prijatia ďalších opatrení ako nedôvodnú, čo sťažovateľke upovedomením notifikovala.

III.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že vyšetrovanie smrti poškodeného nespĺňalo viacero atribútov. Výsluchy svedkov sa uskutočnili s vyše trojtýždňovým odstupom odo dňa smrti poškodeného, v dôsledku čoho sa v trestnom konaní nepostupovalo dostatočne rýchlo. Plynutie času je pritom objektívnou okolnosťou, ktorá má negatívny vplyv na pamäťovú stopu svedka reprodukovať udalosti tak, ako ich vnímal. Z úvah konajúcich orgánov nevyplývajú dôvody nevykonania niektorých sťažovateľkou navrhovaných dôkazov. Vo výpovediach dvoch svedkov ([REDACTED] a [REDACTED]) ostali po ich porovnaní s ďalšími dôkazmi neodstránené rozpory. Orgány činné v trestnom konaní sa dostatočne nevyrovnali s argumentmi sťažovateľky, v dôsledku čoho sú ich závery arbitrárne.

4. V priebehu trestného konania došlo k viacerým procesným pochybeniam a k predkladaniu neúplných kópií vyšetrovacích spisov, z čoho možno usudzovať manipuláciu so spisom. Časť listín bola zo spisov vyňatá, resp. existujú minimálne dve verzie spisov. Sťažovateľke bolo ako poškodenej upreté právo preštudovať spis podľa § 208 Trestného poriadku, pretože pred vydaním meritórneho rozhodnutia nebola o tomto práve upovedomená. V príčinnej súvislosti s týmto nedostatkom jej bolo odňatých viac čiastkových oprávnení, *in concreto* (i) právo oboznámiť sa s výsledkami skráteného vyšetrovania, (ii) právo vyjadriť sa k priebehu a výsledkom skráteného vyšetrovania, (iii) právo navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov, resp. predložiť ňou obstarané dôkazy, ako aj (iv) právo podať žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku. O právach podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku nebol upovedomený ani splnomocnenec sťažovateľky – poškodenej.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Rozsah ústavnej sťažnosti, ktorým je ústavný súd podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný, je v rovine referenčných ustanovení tvorený čl. 15 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 2 ods. 1 a čl. 13 dohovoru. Námietku porušenia čl. 47 Charty základných práv Európskej únie uvedenú v bode 33 argumentačnej časti ústavnej sťažnosti tak ústavný súd vo vzťahu k formulovanému

petitu ústavnej sťažnosti vyhodnotil v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou len ako súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľky (m. m. napr. III. ÚS 394/2023). Ústavný súd sťažovateľku nevyzýval na zosúladenie petitu a dôvodovej časti ústavnej sťažnosti, pretože všetky sťažovateľkou namietané nedostatky v rešpektovaní jej práv je možné zaradiť pod referenčné normy ústavy a dohovoru, ktoré sťažovateľka zhmotnila v petite ústavnej sťažnosti.

7. Neuniklo pozornosti ústavného súdu, že viacero formulovaných nedostatočností sťažovateľka vzhlíada v procese dokazovania, ako aj v odôvodnení korešpondujúcich rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní. V daných intenciách však nejde o deficit v postupe orgánov činných v trestnom konaní, pretože otázky navrhovania dôkazov, vlastného postupu pri dokazovaní (vrátane odmietnutia vykonania určitých dôkazov) a vyhodnocovania výsledkov dôkazného procesu, ako aj problematika odôvodňovania prijatých autoritatívnych záverov predstavujú procesné postupy verejno-mocenskej štruktúry, ktoré sa nevyhnutne prejavajú v korešpondujúcom individuálnom právnom akte, a to vo výroku, ako aj v jeho odôvodnení. Postup orgánov verejnej moci pri týchto procesných činnostiach preto nie je možné skúmať izolovane a oddelene od prieskumu finálnych aktov, v ktorých sa tento postup konečným spôsobom objektivizoval (m. m. napr. II. ÚS 43/2025, IV. ÚS 432/2024).

8. Sťažovateľka sa pritom v petite ústavnej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia ňou označených práv výlučne postupom orgánov činných v trestnom konaní, nie však ich individuálnymi právnymi aktmi. Ústavný súd však v danej veci reflektoval, že z odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva jednoznačná adresná kritika upovedomenia, resp. aj jemu predchádzajúcich rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní. Avizovaný nesúlad medzi dôvodmi ústavnej sťažnosti a jej petitom ústavný súd odstránil spôsobom ústretovým voči sťažovateľke bez formálnej výzvy na doplnenie sťažnostného návrhu tak, že tzv. kvázimeritórnemu prieskumu podrobil aj upovedomenie.

9. Pokiaľ ide o uznesenie okresného riaditeľstva a uznesenie okresnej prokuratúry, ústavný súd primárne podotýka, že ani tieto uznesenia sťažovateľka nezhmotnila v petite ústavnej sťažnosti. Sťažovateľka avizované uznesenia k ústavnej sťažnosti v prekluzívnej lehote na jej podanie podľa § 124 zákona o ústavnom súde ani nepriložila. Hoci uznesenie okresného riaditeľstva a uznesenie okresnej prokuratúry k ústavnej sťažnosti dodala 28. februára 2025, neuniklo pozornosti ústavného súdu, že lehota na podanie ústavnej sťažnosti uplynula už 17. februára 2025 (ako to uvádza aj sťažovateľka). Napokon ústavný súd dodáva, že aj v prípade korektného procesného stvárnenia námietky oboch uznesení v sťažnostnom návrhu a ich včasného priloženia k ústavnej sťažnosti by obe uznesenia nebolo možné preskúmať. Uznesenie okresného riaditeľstva totiž už preskúmala na sťažnosť sťažovateľky okresná prokuratúra a uznesenie okresnej prokuratúry bolo spoločne s uznesením okresného riaditeľstva preskúmané krajskou prokuratúrou. Nebolo by tak v kompetenčnej výbave ústavného súdu preskúmať ani jedno zo zmienených rozhodnutí ani v prípade ich zhmotnenia v petite ústavnej sťažnosti, keďže obe uznesenia už boli preskúmané zo strany prokuratúry, ktorá bola vybavená právomocou na poskytnutie ochrany právam sťažovateľky. Z tohto dôvodu by ústavná sťažnosť musela byť aj v prípade uvedenia oboch zmienených rozhodnutí v sťažnostnom návrhu odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

10. V súvislosti s doplnením ústavnej sťažnosti doručeným ústavnému súdu 10. marca 2025 ústavný súd podotýka, že aj toto podanie bolo s poukazom na predošlý bod odôvodnenia tohto

uznesenia doručené ústavnému súdu po uplynutí prekluzívnej lehoty na uplatnenie ústavnej sťažnosti (§ 124 zákona o ústavnom súde). Z tohto dôvodu musela byť ústavná sťažnosť v tomto rozsahu odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podaná oneskorene.

IV.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky postupom okresného riaditeľstva a postupom okresnej prokuratúry:

11. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci (m. m. napr. III. ÚS 122/2024). Ústavný súd preto nemá právomoc preskúmať postup okresného riaditeľstva, keďže ho na sťažnosť sťažovateľky preskúmala okresná prokuratúra a na žiadosť sťažovateľky podľa príkazu aj krajská prokuratúra, ktoré boli oprávnené a povinné poskytnúť ochranu právam sťažovateľky. Obdobne nie je právomocou ústavného súdu podrobiť prieskumu postup okresnej prokuratúry, ktorý na žiadosť sťažovateľky podľa príkazu preskúmala krajská prokuratúra, ktorá bola v obdobných intenciách vybavená oprávnením a povinnosťou poskytnúť ochranu právam sťažovateľky (m. m. III. ÚS 475/2024). V danej veci nevníkla pochybnosť, že by takúto žiadosť nebolo možné považovať za účinný prostriedok nápravy prípadného neprípustného zásahu do práv sťažovateľky konajúcimi orgánmi činnými v trestnom konaní. V konečnom dôsledku jej podanie samotnou sťažovateľkou signalizuje, že takýto prostriedok považovala za účinný (m. m. I. ÚS 86/2024). Z uvedeného dôvodu bola ústavná sťažnosť v rozsahu smerujúcom proti postupu okresného riaditeľstva a postupu okresnej prokuratúry odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre deficit právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

IV.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky upovedomením:

12. Pokiaľ ide o námietku nedostatku rýchlosti vyšetrovania, primárne treba aj na tomto mieste podotknúť, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Podstata a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou ústavného súdu uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu. Rovnako by opačný záver znamenal popretie významu podústavného práva pri ochrane základných práv (m. m. napr. III. ÚS 666/2023).

13. Ochrana ústavnosti nemôže byť splnená len prijatím ústavy a vytvorením ústavného súdu. Je predovšetkým úlohou podústavného práva aplikovaného orgánmi verejnej moci. Podústavné právo vytvára nielen orgány verejnej moci s ich osobitými právomocami, ale aj množstvo hmotnoprávných a procesnoprávných konštrukcií a inštitútov, ktorých súhrn vytvára právne prostriedky na ochranu základných práv. Preto podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Za právny prostriedok podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde pritom nemožno považovať len zákonom upravený procesný opravný prostriedok (m. m. napr. III. ÚS 454/2022, III. ÚS 345/2023).

14. Postup vyšetrovateľa pri úkonoch podľa Trestného poriadku podlieha dozoru prokuratúry tak, ako to vyplýva z § 230 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní vykonáva prokurátor. Dozor prokurátora v prípravnom konaní sa vykonáva nielen z úradnej moci (*ex offio*), ale aj na základe osobitného návrhu tak, ako to vyplýva z § 210 Trestného poriadku (v znení účinnom v relevantnom čase, pozn.), podľa ktorého má *inter alia* poškodený právo žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené prieťahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní s tým, že prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť. Preto je v právomoci prokurátora preskúmať akýkoľvek postup vyšetrovateľa v trestnom konaní a vyjadriť sa k tomu, či bol v súlade so zákonom. Táto právomoc prokurátora je však obmedzená subjektmi, ktoré sa ho môžu domáhať. Sťažovateľka mala v danej veci procesné postavenie poškodenej, a preto jej nič nebránilo, aby sa odstránenia porušenia svojich práv postupom vyšetrovateľa domáhala podľa § 210 Trestného poriadku (m. m. napr. III. ÚS 148/2024). Žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa je pritom časovo obmedzená na úsek trestného konania od začatia vyšetrovania a skráteného vyšetrovania po ich skončenie, čo bolo v prípade sťažovateľky splnené (Hamranová, D. In Čentěš, J., Kurilovská, L., Šimovček, I., Burda, E. a kol. Trestný poriadok II. § 196 – 569. Bratislava : C. H. Beck, 2021, s. 150). Využitie tohto prostriedku nápravy v ústavnej sťažnosti a jej prílohách sťažovateľka netvrdila, tým menej preukázala.

15. V súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou teda ústavný súd uvádza, že sťažovateľka vo vzťahu k postupu okresného riaditeľstva nevyužila právny prostriedok, ktorý jej v okolnostiach prípadu priznávala účinná právna úprava. S poukazom na dôvody ústavnej sťažnosti a odôvodnenie upovedomenia však neuniklo pozornosti ústavného súdu, že avizovanú námietku preskúmala aj krajská prokuratúra, ktorá ju nevzhliadla ako pozitívne dôvodnú. Postup vyšetrovateľa sa vyznačoval riadnym a včasným vykonaním všetkých procesných úkonov potrebných na dôkladné zistenie skutkového stavu, jeho vyhodnotenie a právne posúdenie. Ústavný súd podotýka, že poškodený zomrel 27. marca 2022 a v ten istý deň sa v bezprostrednej časovej nadväznosti na jeho smrť vo veci uskutočnila v prítomnosti svedka [REDACTED] obhliadka miesta činu, o ktorej výsledkoch bola vyhotovená zápisnica vrátane sprievodnej dokumentácie. Otec poškodeného bol vypočutý o dva dni, teda 29. marca 2022 a následne znovu na ďalší deň (30. marca 2022). Ďalší celkom šiesti svedkovia boli pritom vypočutí v priebehu apríla 2022 a siedma svedkyňa bola vypočutá 9. mája 2022. V danej veci sa tak plynulým spôsobom uskutočnilo viacero rozličných procesných úkonov, preto v okolnostiach prípadu nemožno uvažovať o tom, že by sa vyšetrovanie vyznačovalo neefektívnym, resp. nedostatočne promptným postupom. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol s poukazom na dôvody uvádzané v § 56 ods. 2 písm. d) a g) zákona o ústavnom súde.

16. Ďalší pomerne celistvý okruh sťažnostných námietok súvisí so sťažovateľkinou nespokojnosťou v súvislosti s dokazovaním v trestnom procese začatom na základe jej trestného oznámenia. Sťažovateľka tvrdí pochybenia pri vykonávaní výsluchov, niektoré neeliminované protirečenia v dôkaznej situácii a nevyhovenie vybraným dôkazným návrhom, ktoré uplatnila. Ústavný súd v reakcii východiskovo podotýka, že jeho úloha sa v rámci trestného konania (predsúdneho či súdneho) obmedzuje na dohľad nad zachovaním hmotných a procesných ústavných práv osôb, ktorým jednotlivé ľudsko-právne katalógy garantujú v rámci trestného konania určité subjektívne hmotné a procesné ústavné práva a dohľad nad riadnym plnením pozitívneho záväzku štátu viesť

účinné vyšetrovanie, porušenie ktorého by viedlo k veľmi závažnému zásahu do samotnej podstaty konkrétnych ústavných (zväčša hmotných) práv. Ústavný súd teda v zásade nie je oprávnený hodnotiť samotné vyšetrovanie trestného činu alebo právnu kvalifikáciu skutku či váhu jednotlivých dôkazov v trestnom konaní (m. m. napr. III. ÚS 161/2020). Vzhľadom na uvedené pristúpil ústavný súd k prieskumu tých sťažnostných námietok, vo vzťahu ku ktorým nebola ústavná sťažnosť odmietnutá z už uvedených dôvodov.

17. Ústavný súd nespochybňuje prítomnosť určitých nezrovnalostí vo výpovediach svedkov. Avizované diskrepancie však, ako napokon vyplýva aj z upovedomenia, nemožno preceňovať, a to so zreteľom na ďalšiu zhromaždenú materiú. Inými slovami, v danej veci sa pre ustálenie skutkového stavu nejavilo ako rozhodné, či bol poškodený v dotknutom čase obutý alebo vyzutý, či ležal na zemi alebo sedel na parapete, resp. či pri ňom v kritických chvíľach bol prítomný jeden alebo dvaja zamestnanci súkromnej bezpečnostnej služby. Potreba zastavenia trestného stíhania sa oprela o presvedčivé závery znaleckého dokazovania, z ktorých jednoznačne vyplývalo, že poškodený užil návykovú látku (extázu), následkom čoho v spojení s jeho nepriaznivým zdravotným stavom (stukovanie pečene ťažkého stupňa) došlo k výraznému a rýchlemu vzostupu koncentrácie tejto látky v krvi a následne v centrálnom nervovom systéme s rozvojom opuchu mozgu, s útlmom a následným zlyhávaním činnosti dýchania a krvného obehu. To viedlo k zastaveniu základných životných funkcií organizmu – dýchania a srdcovo-cievnej činnosti, a tak bezprostredne k smrti. Pri pitve poškodeného sa zistila koncentrácia etanolu v krvi a vo vzorke moču boli prítomné drogy špecifikované v upovedomení. Bezprostrednou príčinou smrti poškodeného tak bola akútna otrava v priamej príčinnej súvislosti s perorálnym užitím väčšieho množstva návykových látok. Tomu korešpondujú aj vyšetrené okolnosti.

18. Ďalej ústavný súd podotýka, že znalci činní vo veci mali k dispozícii aj množstvo drogy a výsledky znaleckého dokazovania boli potvrdené aj následne, a to pitevným a mikroskopickým histologickým nálezom. Akékoľvek cudzie zavinenie bolo jednoznačne vylúčené, pretože poranenia poškodeného boli spôsobené za života, boli vyhodnotené ako povrchové a nezávažné, pričom na smrti sa jednoznačne nepodieľali. Zlomeninu utrpel poškodený pri oživovaní. Napokon, a to je pre ústavný súd v kontexte koloritu dôkazov a ich hodnotenia mimoriadne podstatné, smrti poškodeného *„by vzhľadom na zistené výrazné množstvo požitej návykovej látky extázy nebolo možné zabrániť ani včasným prevezením do nemocničného zariadenia s poskytnutím okamžitej odbornej akútnej lekárskej pomoci a liečby“*. Výpovede svedkov tak v podstatných súvislostiach, najmä ohľadom užívania návykových látok (extázy, marihuany a alkoholu) poškodeným korešpondovali ostatným dôkazom a odlišovali sa len v niektorých drobnostiach. Avizované odchýlky neboli vyhodnotené ako také, že by ich bolo potrebné odstraňovať opätovnými výsluchmi. Inými slovami, keď ústavný súd porovná tieto nezrovnalosti na jednej strane a výsledky znaleckého dokazovania, ktoré jednoznačne stanovili príčinu smrti, tak nemožno ustáliť ústavnú neudržateľnosť rovnakých záverov formulovaných krajskou prokuratúrou.

19. Ďalšia sťažnostná námietka sa upína na zamietnutie niekoľkých návrhov sťažovateľky na doplnenie dokazovania v priebehu trestného konania. Ani tejto argumentácii však nemožno priznať pozitívnu ústavno-právnu relevanciu. Z upovedomenia vyplývajú konkrétne dôvody nevyhovenia dôkazným návrhom previazané na skutkové okolnosti danej veci. Krajská prokuratúra podotkla, že vypočutie lekára RLP nebolo potrebné, pretože vo veci bolo vykonané znalecké dokazovanie, z ktorého jednoznačne vyplynul záver, že k smrti poškodeného nedošlo cudzím

zavinením, ale akútnou otravou v spojení so stukovatením pečene ťažkého stupňa. Ani výsluchom lekárky by sa nezistili žiadne relevantné okolnosti majúce vplyv na zavinenie smrti. Orgány činné v trestnom konaní tak s poukazom na nepotrebnosť ďalších dôkazných návrhov poskytli sťažovateľke dostatočne konkrétne a po vecnej stránke priliehavé odpovede na jej argumenty.

20. K tejto časti sťažnostnej argumentácie ústavný súd poznamenáva, že uvedené závery sa mu javia ako konzistentné, logické a v konečnom dôsledku ako ústavne-konformné. K avizovaným námietkovým líniam ústavný súd ešte upriamuje sťažovateľkinu pozornosť na dva podstatné momenty, ktoré vyplývajú z jeho ustálenej rozhodovacej činnosti. Najskôr uvádza, že výklad relevantných právnych noriem, ktorý orgány činné v trestnom konaní aplikovali, nevykazuje znaky arbitrárnosti alebo nezlučiteľnosti so základnými právami zaručenými ústavou a právami garantovanými dohovorom. Skutočnosť, že sťažovateľka zastáva iný právny názor, ako prijala v tejto veci krajská prokuratúra, nemôže viesť k záveru o arbitrárnosti upovedomenia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu substituovať právny názor krajskej prokuratúry vlastným názorom. O svojvôli pri procese interpretácie alebo aplikácie zákonného predpisu orgánom verejnej moci, v tomto prípade krajskou prokuratúrou, by bolo možné uvažovať, ak by sa jej názor odchyľil od znenia príslušných podústavných ustanovení (noriem jednoduchého práva) v takej miere, že by zásadne poprel ich účel a význam, o čo v danom prípade nejde. Po druhé, pokiaľ ide o námietku nevykonania sťažovateľkou poukazovaných dôkazov, ústavný súd v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou uvádza, že pre vydanie rozhodnutia v trestnom konaní nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (*argumenta ponderantur, non numerantur*; m. m. napr. III. ÚS 394/2023, III. ÚS 611/2023).

21. Ústavný súd sumarizačne dodáva, že len z výsledku trestného konania iniciovaného trestným oznámením sťažovateľky, ktoré bolo procesne predpísaným spôsobom podľa § 215 ods. 1 písm. b) a ods. 4 Trestného poriadku a s relevantným, ústavno-právne akceptovateľným odôvodnením zastavené, nemožno samo sebou vyvodiť porušenie sťažovateľkou označených práv. Orgány činné v trestnom konaní riadne zdôvodnili, prečo konanie určitej osoby nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu usmrtenia poškodeného, pričom krajská prokuratúra žiadosť sťažovateľky podľa príkazu riadne preskúmala a svoje závery ústavno-konformným spôsobom odôvodnila. Vo veci sťažovateľky teda nedošlo k preukázaniu trestnej zodpovednosti konkrétnych osôb alebo k zisteniu spáchania akéhokoľvek trestného činu. Postupu orgánov činných v trestnom konaní tak nemožno z ústavného hľadiska nič vytknúť.

22. *Obiter dictum* ústavný súd poznamenáva, že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych práv sťažovateľ'a ako oznamovateľ'a trestného činu, resp. poškodeného (m. m. napr. III. ÚS 129/2023).

23. Ďalšia pomerne ucelená skupina sťažnostných námietok sa upína na konštatovanie o procesných pochybeniach súvisiacich s vedením dokazovania, resp. na tvrdenie o kompletnosti a manipulácii so spisovým materiálom. Ústavný súd v reakcii upriamuje pozornosť na odôvodnenie krajskej prokuratúry objektivizované na s. 7 upovedomenia. Odtiaľ v podstatnom vyplýva, že toto tvrdenie

je ničím nepodložené a je len čistou domnienkou. Počas prípravného konania nevyvstala vedomosť o tom, že by bol vyšetrovací spis predkladaný Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, a rovnako to nevyplývalo ani z dostupného systému prokuratúry, resp. z predloženého spisového materiálu. Pritom platí, že „orgány činné v trestnom konaní nemôžu vychádzať z domnienok, dedukcií a názorov strán konania“. Krajská prokuratúra tak reagovala na analyzované argumenty sťažovateľky, ktoré sťažovateľka predostrela aj v ústavnej sťažnosti, po preskúmaní vyšetrovacieho spisu s konkrétne podloženým negatívnym záverom. Podľa názoru ústavného súdu sa krajská prokuratúra s danou námietkou vyrovnala so zreteľom na jej povahu jasne a zrozumiteľne. Sťažovateľka pritom ani v rámci príloh ústavnej sťažnosti nepreukázala nijakú konkrétnu skutočnosť, z ktorej by mohol mať ústavný súd odôvodnené pochybnosti o originalite a autenticite obsahu spisu. Preto považuje všetky námietky sťažovateľky o manipulácii so spisom a súvisiacich procesných deficitoch za neodôvodnené.

24. Napokon sťažovateľka tvrdí, že jej (ako aj jej splnomocnencovi) boli upreté práva podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku. K tejto námietke treba uviesť, že štruktúra § 208 ods. 1 Trestného poriadku je zložená z hypotézy, podľa ktorej ak policajt považuje vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie návrhu na obžalobu alebo na iné rozhodnutie, a z dispozície, podľa ktorej potom umožní *inter alia* poškodenému a jeho splnomocnencovi preštudovať spis a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Zo znenia právnej normy je tak možné odvodiť, že úkon preštudovania spisu sa realizuje v štádiu po vznesení obvinenia konkrétnej osoby (m. m. III. ÚS 616/2022). V danom prípade však nebolo vznesené obvinenie určitej osoby a trestné stíhanie iniciované sťažovateľkou ako poškodenou bolo zastavené policajtom pred vznesením obvinenia s oporou v § 215 ods. 2 písm. b) a ods. 4 Trestného poriadku. Skutočnosť, že sťažovateľke nebolo umožnené preštudovanie spisu, tak treba vyhodnotiť v okolnostiach danej veci a v obsahovej zhode so závermi upovedomenia v tom zmysle, že nejde o porušenie základných práv podľa ústavy, resp. práv podľa dohovoru.

25. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu štátu (v danom prípade upovedomením, pozn.) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre deficit relevantnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023). Ústavný súd uvádza, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba relevantná súvislosť medzi upovedomením a dôvodmi ústavnej sťažnosti. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že upovedomenie nesignalizuje možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv, z čoho rezultuje, že dôvodnosť tejto časti ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Ústavnú sťažnosť v tejto jej časti preto ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Osobitne k námietke porušenia práva sťažovateľky podľa čl. 13 dohovoru treba uviesť, že toto ustanovenie sa vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia o porušení iných práv podľa dohovoru (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131; m. m. napr. III. ÚS 31/2015). Keďže ústavný súd nezistil porušenie žiadneho iného práva sťažovateľky podľa

dohovoru (sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namietala porušenie čl. 2 ods. 1 dohovoru, pozn.), je vylúčená aj možnosť porušenia jej práva podľa čl. 13 dohovoru.

27. Na základe uvedeného ústavný súd uzatvára, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky v rozsahu smerujúcom proti postupu okresného riaditeľstva a postupu okresnej prokuratúry odmietol z dôvodu nedostatku právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľky upovedomením, ústavná sťažnosť bola odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnená a v rozsahu námietky uvedenej v bodoch 12 až 15 dôvodov tohto uznesenia súčasne aj s poukazom na § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustná. Vo vzťahu k doplneniu ústavnej sťažnosti doručenému ústavnému súdu 10. marca 2025 bola ústavná sťažnosť odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podaná oneskorene.

28. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2025

Robert Šorl
predseda senátu